

8

**Opetuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu
Sirkku Ingervon ym. koulukiusaamisen ehkäisyä opettajien
täydennyskoulutuksen avulla koskevasta valtuustoaloitteesta**

HEL 2014-006911 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Opetuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin perusopetuksessa käytetään monia sosiaalisia taitoja ja vuorovaikutustaitoja kehittäviä ohjelmia. Kaikki kyseiset ohjelmat on suunniteltu sellaisiksi, että niiden johdonmukainen käyttö vähentää koulukiusaamista. Kouluterveyskyselyjen mukaan koulukiusaaminen on laskussa, mutta jokainen kiusaamistapaus on liikaa. Tuoreimmassa vuoden 2014 kyselyssä kuusi prosenttia helsinkiläisistä peruskoululaisista ilmoitti olevansa toistuvasti koulukiusattu.

Opetusviraston perusopetuslinjan keväällä 2014 tekemän selvityksen mukaan kouluista 89 prosenttia käytti KiVa Koulu -menetelmää, 14 prosenttia käytti Askeleittain-menetelmää, 18 prosenttia Friends-menetelmää, ja Verso (vertaissovittelu) -menetelmää käytti 23 prosenttia. Muita vastaavantyyllisiä menetelmiä ilmoitti käyttävänsä kaikkiaan 23 prosenttia kouluista. KiVa-menetelmän käytön systemaattisuutta osoittaa, mikäli koulussa on ohjelman lisäksi nimettynä KiVa-tiimi. Kyseistä ohjelmaa käyttäneistä kouluista 97 prosentissa toimi KiVa-tiimi.

Opettajien vaihtuvuus aiheuttaa ongelmia ohjelmien käytön jatkuvuudelle. Tätä opetusvirasto pyrkii vähentämään täydennyskouluttamalla opettajia ja myös oppilashuollon henkilöstöä sosiaalisia taitoja kehittävien ohjelmien käyttöön. Kaupungin tiukka taloustilanne toki asettaa tälle rajoituksia. KiVa-ohjelman käyttöön valmentavaa koulutusta pystytään järjestämään keväällä 2015 OKM:n myöntämän koulutuksellisen tasa-arvon hankerahoilla. Tämä koulutus koskee positiivisen diskriminaation alueilla työskenteleviä opettajia.

Pitkällä tähtäimellä katsottuna kiusaamisen vastaiset ohjelmat tulee saattaa osaksi koulujen opetussuunnitelmia. Kyse ei tällöin ole niinkään yksittäisen ohjelman käytöstä kuin koko koulun toiminnan kiinteästä osasta. Paraikaa on menossa valtakunnallisen ja kaupunkikohtaisen opetussuunnitelman uudistustyö. Tulevan perusopetuksen opetussuunnitelman Helsingin arvoperustassa painotetaan sitä, että ketään ei saa kiusata koulussa. Arvopohjassa painotetaan myös oppilaiden osallisuutta. Oppilaiden osallisuutta painotetaan myös

1.8.2014 voimaan tulleessa oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa. Oppilaiden omat ideat ja oma panostus ovat kiusaamisen vastaisessa työssä keskeisiä.

Koulukiusaamisella on merkittäviä terveysvaikutuksia, jotka kestävät usein pitkälle aikuisikään. Kiusaamisen tehokkaalla, systemaattisella ja johdonmukaisella estämisellä on täten suuria kansanterveydellisiä vaikutuksia.

Esittelijän perustelut

Valtuutetut Ingervo ym. esittävät, että opetusvirasto pyrkii järjestämään määrärahojensa puitteissa lukuvuosittain täydennyskoulutusta 1., 4. ja 7. luokan opettajille, jotta nämä voivat toteuttaa KiVa Koulu -hanketta parhaalla mahdollisella tavalla. He esittävät myös, että lapsia ja nuoria otetaan mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan koulussa tapahtuvan kiusaamisen ennaltaehkäisyä nykyistä systemaattisemmin ja laajemmin.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Järnala

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi
Niclas Rönnholm, opetuspäällikkö, puhelin: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sirkku Ingervon aloite